

## Vorbehouden handelingen

Veel handelingen in de gezondheidszorg mogen door iedereen worden verricht. Alleen voor bepaalde risicovolle handelingen geldt dat niet iedereen ze mag uitvoeren. Deze handelingen zijn voorbehouden aan de BIG-geregistreeerde beroepsbeoefenaren. Het gaat dan om injecties, iemand onder narcose brengen, katheterisaties, verloskundige handelingen of recepten voor bepaalde geneesmiddelen uitschrijven.

In de Wet BIG en de praktijk kan op verschillende manieren worden omgegaan met voorbehouden handelingen:

1. Een beroepsbeoefenaar is zelfstandig bevoegd.
2. Een beroepsbeoefenaar is functioneel zelfstandig.
3. Een persoon krijgt een opdracht van een zelfstandig bevoegde beroepsbeoefenaar. Zie ook bijlagen 3a en 3b voor twee infographics die recent zijn gemaakt voor opdrachten.

	Zelfstandig bevoegd	Functioneel zelfstandig	Opdracht
<b>Wie?</b>	BIG-geregistreeerde beroepsbeoefenaren (art. 3 BIG). Dat zijn: Artsen, tandartsen, PA, verloskundigen, verpleegkundig specialisten en klinisch technologen.	Verpleegkundigen, ambulanceverpleegkundigen en de mondhygiënist.	Een ieder mag de opdracht krijgen.
<b>Wat?</b>	<p>De BIG-geregistreeerde beroepsbeoefenaar is <b>bevoegd</b> de indicatie te stellen en de voorbehouden handeling zelf uit te voeren.</p> <p>Onder voorwaarden mag de beroepsbeoefenaar ook een opdracht geven aan een ander om de handeling uit te voeren. Zie kolom rechts.</p> <p>De Wet BIG bepaalt welke beroepsgroep bevoegd is ten aanzien van welke voorbehouden handeling.</p>	<p>Artikel 39 van de Wet BIG verruimt de regels om voorbehouden handelingen te verrichten. Deze mogelijkheid houdt een <b>'functionele zelfstandigheid'</b> in.</p> <p>In het Besluit functionele zelfstandigheid worden enkele voorbehouden handelingen aangewezen die door een verpleegkundige, een ambulanceverpleegkundige of de mondhygiënist mag worden verricht.</p>	<p>De opdracht kan worden gegeven ten aanzien van een voorbehouden handeling waarvoor de beroepsbeoefenaar zelf bevoegd is.</p> <p>De opdracht is <u>niet</u> mogelijk voor het uitschrijven van recepten.</p>
<b>Voorwaarden?</b>	De beroepsbeoefenaar moet uiteraard wel <b>bekwaam</b> zijn om de handeling te verrichten.	Functionele zelfstandigheid betekent dat weliswaar een opdracht nodig is van een BIG-geregistreeerde beroepsbeoefenaar, maar er is <u>geen</u> toezicht of tussenkomst nodig zoals bij de opdrachtregeling.	<p>De opdrachtnemer moet bekwaam zijn.</p> <p>De opdrachtgever kan aanwijzingen geven die de opdrachtnemer moet opvolgen. Deze persoon houdt daar dus <b>toezicht</b> op en grijpt in waar nodig (<b>tussenkomst</b>).</p>